

Starea de spirit a românilor și viața cotidiană
Selecții din fondul Documentar

28 octombrie 1976

Lipsa alimentelor de bază din magazine a trezit reacția dură a cetățenilor din Constanța

Se observă faptul că un magazin din municipiu nu avea pe stoc 40 de kilograme de zahăr și de mălai pentru a le vinde oamenilor care așteptaseră la coadă și că persoanele care au criticat acest lucru au intrat imediat în atenția Securității.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 142-142v)

Nr. 125722 din 28.10.1976

Cpt. Desjir...
ky

207

NOTA

Colaboratorul nostru "GANEA EMIL" ne-a informat următoarele:

În ziua de 21.10.1976, la alimentarea din piața Filimon Sîrbu, unde se afla un grup de circa 40 de persoane la rînd, care așteptau să se distribuie zahăr și mălai, s-au creat unele comentarii nefavorabile, unele dintre aceste persoane exprimîndu-și nemulțumirea în legătură cu faptul că este criză de zahăr și mălai, alimente de bază în gospodărie.

După ce s-a distribuit cîte un kg. de zahăr și unul de mălai de persoană, o parte din cetățenii care au așteptat la rînd/si au mai apucat, au jignit vînzătoarea spunîndu-i că a desit zahărul ce să-l dea la cunoștințe cu suprapreț, că fură, că nu-și face conștiincios dateria etc.

Frintre aceste persoane care colaboratorul a cunoscut pe numita DOICESCU ELENA, cernicș, din s [redacted] și pe numitul TEACA GHEROGHE de pe [redacted] nr.13, pensionar.

Mr.MZ

Avem să mai are și altele materiale - 1

22 martie 1977

Notă a Securității din Constanța către Ministerul de Interne și primul-secretar al Comitetului Județean al PCR

Documentul prezenta comentariile făcute de doi locuitori din Constanța (dintre care unul era membru PCR) cu privire la: schimbarea destinației ajutoarelor în valută oferite de statele occidentale pentru victimele cutremurului din martie 1977; obligativitatea de a contribui la fondul de ajutorare a sinistraților; nivelul de trai din RFG.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, f. 271)

271

Date:

Comitet jud. al P.C.R.
- Part. SecuritateN O T A

Organele noastre au obtinut date și informații în legătură cu unele comentarii făcute de anumite persoane, astfel:

Sursa "Dragomirescu Paul" informează că într-o discuție purtată cu numitul CHIOSEAU IACOB, fost vicepreședinte al Organizației P.N.T., fost condamnat, în prezent pensionar, aflat în atenția noastră, acesta printre altele a afirmat: "România a primit sute de milioane de dolari și altă valută străină, bani care nu ajung la sinistrați, conducerea statului îi va depune în alte părți la diferite bănci în străinătate". În continuare a arătat că conducerea statului i-a subjugat pe muncitorii din fabrici și uzine după cutremur, să muncească zi și noapte. I-a mai pus pe muncitori și alți salariați să mai dea și câte un salariu, asta este o altă excocherie, mai mult, i-au pus pe elevi să facă chetă și lucruri pentru sinistrați, nu știu ce metode să mai întrebuițeze, aducând injurii la adresa conducerii de stat".

Sursa "GRECU GHEORGHE" informează că într-o discuție purtată cu STANCIU ION, activist cultural la Casa pionierilor din Constanța, pe marginea unei deplasări făcută în R.F.G. de corul Casei pionierilor, acesta a afirmat: "Au acolo din belsug de toate. Toti trăiesc foarte bine. Nu e ca la noi, în loc să muncească, stau și pierd timpul. Am vizitat și o primărie, unde totul este simplu și corect, nu tu lux, nu tu fasoane, ridicare în slăvi, etc. și modestie, corectitudine și multă sobrietate, cu totul opus celor de la noi".

2 aprilie 1977

Notă a Securității din Constanța către Ministerul de Interne și primul-secretar al Comitetului Județean al PCR

Documentul prezintă nemulțumirile locuitorilor din Constanța cu privire la obligativitatea de a contribui la fondul de ajutorare a sinistraților. De asemenea, se constată că majoritatea oamenilor bănuiau că autoritățile comuniste folosesc banii colectați în alte scopuri decât cele declarate oficial.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, f. 265)

N O T A *va Gno per. Per. CA*

Din datele obținute de organele noastre, rezultă unele comentarii negative, astfel:

- Numita DRAGOMIR AURICA din Constanța, [REDACTED], ap.27, referindu-se la suma pe care trebuie să o dea soțul său pentru sinistrați, a afirmat: "Cine știe cât o să li se oprească. Mie mi-a oprit deja o zi din salariu și pînă la sfîrșitul anului 5 la sută din salariu, deci 100 lei pe lună, ca să nu mai pun la socoteală că vom da cîteva spectacole în contul sinistraților. E strigător la cer, ce să mai spun"! Dacă ar putea ne-ar lua și pielea de pe noi".

- Numitul TATARCAN GHEORGHE ION din comuna Cotușca, jud. Botoșani, muncitor flotant în orașul Constanța, a afirmat: "Cutremurul pe aici pe la Constanța s-a simțit de gradul 3, nu s-au produs dărîmături, în schimb ne jefuiesc ăștia cu ajutorul pentru sinistrați. Cîte ajutoare au dat alte țări, se făcea aproape un nou București, dar ăștia ai noștri tot mereu umblă cu coșul pe la poarta șantierului".

- GENGHIOMER CETIN, comandant pe nava "Dacia", față de echipajul navei a afirmat: "Cine mă poate lămuri, dacă America a dat 25.000 de dolari, o sumă mai mare s-a strîns de la alții, plus aurul recuperat din bijuteriile de la oameni; de ce mai este necesar să ne ia și nouă cîte un salariu?" Respectivul în continuare a spus că nu-i pasă dacă-l dă jos de pe navă, că altceva nu i se poate face.

14 mai 1977

**Notă a Securității din Constanța către Ministerul de Interne și primul-
secretar al Comitetului Județean al PCR**

**În cadrul documentului sunt prezentate opiniile unor cetățeni din județ
cu privire la:**

- **majorarea salariilor;**
- **noua lege a pensiilor;**
- **creșterea vârstei de pensionare;**
- **lipsa alimentelor;**
- **creșterea prețurilor.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 142-142v)

Tr. pu. nr. 1 al Cons. Jud. al
C.C. Constanța.

N O T A

=====

Organele noastre a obținut date și informații în legătură cu comentariile pe care le fac unele persoane pe marginea hotărârilor și a proiectelor unor acte normative apărute în presă în ultimul timp astfel:

- Mai mulți angajați dela Grupul de Santiere nr.1 Cernavodă din cadrul Centralei Canal Dunărea Marea Neagră, printre care Inginerul IONESCU EMIL, Directorul grupului, Mateescu Florin, maestru principal, Călinescu Jan, tehnician principal constructor, Cioară Lucian, subinginer, referindu-se la articolele apărute în legătură cu majorarea salariilor și-au exprimat satisfacția în legătură cu această măsură. Cu această ocazie numite Paur Constanța, planificatoare la acest șantier a spus; că după părerea sa, era mai bine să se micșoreze prețurile și să rămână fixe salariile, întrucât de obicei orice majorare de salariu atrage după sine de regulă și o ridicare a prețurilor la elemente și la o serie de mărfuri.

- Sendrea Gheorghe, juristconsult la Corpul de pază militarizat Constanța printre altele a afirmat; " Are statul grijă ca ce dă pe o parte să-și ia înapoi pe alta. Salariile au mai crescut și vor mai crește dar piata crește și ia cel puțin în același ritm, astfel încât puterea de cumpărare a salariului rămâne în cel mai bun caz aceeași. Propaganda noastră vorbește mereu despre faptul că în occident există mulți șomeri, dar uită să spună că acești șomeri primesc alocatie de șomaj care le asigură nevoile curente și care uneori sînt mai mari ca putere de cumpărare decît salariile omenilor muncii din România. Cît privește pensiile acestea sînt mult mai substanțiale în occident și beneficiază de ele toți bătrîni indiferent dacă au fost sau nu salariați în timpul tinereții".

- Gorcea Dumitru, inspector la Banca de Investiții Constanța printre altele a afirmat; " Majorarea de salarii prevăzută pentru acest cincinal fusese gîndită initial altfel

cu un coeficient mai mic, dar șeful statului a hotărât ca ia să fie mai mare de cca.30 %, pentru a da posibilitate cetățeanului să dispună cum vrea de bani lui. Această majorare sporită se va face în detrimentul fondurilor social-culturale. Două mari greșeli sînt în țara noastră sub aspect pur economic; - prețurile au fost fixate arbitrar și nimeni nu se gîndește să le reaseze conform realităților existente, adică să le echilibreze în așa fel încît nici statul să nu piardă nimic și nici cetățeanul ; - ar trebui copiat sistemul Iugoslav unde numai întreprinderile mari sînt ale statului, iar alături de acestea se află micul sector particular. Decî majorarea de salarii nu-și va face efectul dorit deoarece acest efect nu se poate obține decît dacă prețurile mărfurilor rămîn constante, ori se știe că ele cresc neîncetat fără a fi anunțate în presă și la R.Tv. Pînă la sfîrșitul cincinalului creșterea cu 30 % a salariilor va fi probabil depășită de creșterea prețurilor pieții".-

- Dascălu Brigitte, din Constanța, relatează avocatului Manea Petre din Tulcea următoarele; " Am citit în ziarul de sîmbătă - Scînteia - mărirea anilor pentru ieșirea la pensie, la 25 ani pentru femei și 30 ani pentru bărbați. Eu am auzit că peste un timp încolo va apare și cu vîrste mărită, pentru femei la 60 ani și bărbați la 65 ani. Cînd mă gîndesc ce mă așteaptă și pe mine încă am impresia că generațiile noastre nici nu vor mai apuca să mai iasă la pensie - murim înainte... nu prea avem ce să mai mîncăm, mi s-au terminat alimentele, toate sînt scumpe, sutele sboară și nici nu apuci să vezi pe ce le-ai dat. "

Alte date nu s-au mai obținut.

U. Cr. Olucan

10 august 1977

**Notă a Inspectoratului Județean Constanța către
Centrul de Informatică și Documentare – București**

În document sunt prezentate aspecte „negative” privind activitatea economică, starea de spirit și viața cotidiană din județ. Astfel, se vorbește despre:

- nerespectarea normativelor și a programului de efectuare a exploziilor la tronsonul Basarabi și la șantierul tineretului de la Straja (Canalul Dunăre-Marea Neagră);
- nereguli identificate la platforma petrochimică Năvodari;
- comentarii defavorabile ale cetățenilor privind noua lege a pensiilor, lipsa locuințelor, etc.;
- acțiuni întreprinse de adepții lui Paul Goma;
- nemulțumiri ale turiștilor veniți pe litoral.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 2901, vol. 20, ff. 50-51v)

n/1-

BIS - ANALIZA FITEZA - (Buc)

3706

10 8. 1977 12/8

N O T A

Ca urmare a unei informații primite, organele de securitate au efectuat un control la tronsonul Băsarabi și Sentierul tinerețului de la Straja de pe Canalul Dunăre-Marea Neagră, avînd ca obiectiv modul cum se respectă normativele și programul zilnic de efectuare a derocărilor cu explozivi. Cu această ocazie s-a constatat că în mod repetat nu se respectă programul zilnic de efectuarea exploziilor (între orele 10,00-12,00) și ca urmare pot avea loc accidente de muncă cu consecințe grave.

A fost informat Inspectoratul Județean de protecția muncii și conducerea Canalului Dunăre-Marea Neagră, pentru a se lua măsuri de respectare a programului de efectuare a exploziilor.

- În ziua de 29 iulie 1977 s-a făcut o prelucrare cu scop preventiv, la care au participat factorii de conducere a lucrărilor de pe platforma petrochimică Năvodari. Cu această ocazie s-au dezbătut concluziile rezultate în urma cercetărilor efectuate de organele de securitate și miliție referitoare la avarierea a 3 cable de 6 kv și nemontarea tuturor barelor *la* stîlpi de rezistență de la căminele de nefamiliști din Năvodari, aspecte care au fost raportate anterior.

Referitor la avarierea celor 3 cable de 6 kv s-a stabilit că aceasta s-a produs din vina șefului șantierului instalații, enume [redacted], cît și din vina șefului lotului I.C.H., ing. [redacted] deoarece nu s-au informat reciproc asupra lucrărilor ce se efectuau în zonă.

În legătură cu lucrările necorespunzătoare de la căminele de nefamiliști, s-a stabilit că vinovat de aceasta este șeful de echipă, [redacted], care nu a supravegheat activitatea fierarilor betonisti, iar acesta a încălcat proiectul de execuție, datorită necunoașterii lui.

In ambele cazuri au fost luate măsuri pe linie administrativă.

x

x

x

Mai mulți salariați ai Stației C.F.R. Constanța au comentat nobile prevederi ale legii pensiilor, exprimându-și nemulțumirea în legătură cu diminuarea cuantumului pensiei. Astfel, numiții PICA CONSTANTIN și MOROIANU ION, ambii impiegați de mișcare, au afirmat că atunci când vor ieși la pensie vor primi cu circa 300 lei mai puțin față de vechea lege a pensiilor, deoarece procentul pentru pensie suplimentară a fost redus de la 14% la 8%.

Cei în cauză nu sînt cunoscuți în evidențele de securitate și miliție.

- Mai mulți muncitori docheri din portul Constanța, printre care TELFSA COSTICA, STIRBU DUMITRU, MOGA CHIRICA și MAXINEASA ZAMFIR, cu domiciliul flotant în Constanța, necunoscuți în evidențele de securitate și miliție, au exprimat nemulțumiri cu privire la următoarele probleme:

- lipsa posibilităților de a obține locuință de la stat sau de a-și construi locuințe din Constanța, argumentînd că unii docheri lucrează în acest oraș de 10-15 ani și locuiesc la gazde particulare unde plătesc chirii mari;

- mărirea duratei echipamentului de protecție de la un an la doi ani;

- suplimentul de hrană ce se acordă este necorespunzător, constînd doar din șuncă și pește;

- deși lucrează în condiții grele, cu concentrare mare de praful și alte impurități, în ture și de multe ori în aer liber, au fost trecuți în grupa III de muncă la pensionare, avînd regim asemănător cu al dactilografelor;

- La data de 18.07.1977, numitul VASILE VALERIU, domiciliat în Constanța, cunoscut în evidențele de securitate cu manifestări negative la adresa politicii partidului și statului nostru și cu intenții de a emigra în occident, a multiplicat la marea sa lui Notinaru Ion, o declarație în 20 de exemplare, prin care

renunță la cetățenia română, cere emigrare într-o țară occidentală și își exprimă deschis dorința la gruparea lui Paul Goma.

Din verificările efectuate rezultă că în jurul lui Vasile Valeriu, mai gravitează și alți adepți ai lui Paul Goma, cărora le-a dactilografiat memorii, cereri, reclamații și alte înscrisuri cu conținut tendențios. Printre aceștia au fost identificați: BIJA CONSTANTIN, BEDIVAN NICOLAE, DUMITRESCU SILVESTRU și CIGU TEODOR, aspra cărora s-au întreprins măsuri operative și se află în atenția organelor de securitate.

S-au luat măsuri de identificarea posesorilor particulari de mașini de scris, urmînd să fie prelucrați contrainformativ în mod individual.

- Numitul BOBOC CRISTACHE, în vîrstă de 57 ani, pensionar C.F.R., domiciliat în Medgidia, fost membru în Comitetul județean Prahova al P.S.D.I. -Titel Petrescu., demascat și avertizat pentru manifestări dușmănoase, a afirmat față de BURGETE NICOLAE din București, care se află în atenția I.M.B., următoarele:

"Eu am 1000 lei pensie și mor de foame. Singura soluție ce o mai avem este să plecăm din România. Am rugat pe Adrian să intervină să facă la toți social-democrații care au fost arestați, pensii între 2000-2500 lei lunar. Nu am fost auziți. Aș face un memoriu direct șefului statului".

- Tot în legătură cu pensiile au mai făcut comentarii negative numiții: EMANAI VIRGILIU, fost subofiter în armata burgheză, avertizat pentru manifestări dușmănoase și SEPTAR IACUB, fost membru P.N.T. Aceștia au făcut afirmații în sensul că cei cu pensii mici nu vor putea să se întrețină față de scumpetea vieții, care crește pe zi ce trece și nici nu mai au dreptul la muncă 4 luni pe an. Guvernul nostru se interesează de employere șomajului din alte țări, dar la noi este tot un fel de șomaj cînd guvernul îți ia dreptul de a munci".

- Și în ultima perioadă de timp au continuat comentariile negative în rîndul turiștilor veniți la odihnă în stațiunile de pe litoral. Aceste comentarii sînt cauzate de lipsa spațiilor de cazare, fiind nevoiți să aștepte ore în șir pînă obțin repartiizare, care de cele mai multe ori nu corespunde cu gradul de confort pentru care s-a achitat anticipat contravaloarea.

Numitul NUSSBAUN TEODOR, cazat la un hotel din stațiunea Aurora, referindu-se la condițiile de cazare pentru turistii străini, i-a relatat lui DRAGADAN TRAIAN din [REDACTED], următoarele:

-7 Noroc că nu prea mă interesează vecinii de hotel, dar câte odată îi observ și atunci mi se urcă sîngele la cap. Nu pot vedea pe acești străini care în urmă cu cîtiva ani nu aveau ce minca. Mă refer la nemți. Să-i vezi ce se umflă în pene și ce importanță își dau. Nu înțeleg de ce Dumnezeu a pedepsit pe români în felul acesta, la fel ca pe șarpe în chestia cu Adam și Eva. Da, Titii, așa sîntem noi, mereu ne tîrim în fața străinului, de ce? pentru banii săi? Să știi că din acest punct de vedere mă simt rușinat, pentru că este o rușine națională acest servilism. E drept că românul este ospitelier, dar văd că azi se confundă ospitalitatea cu supunerea - citește linguașire. Stînd așa și uitîndu-mă mi-au venit în cap versurile: "Cine a îndrăgit străinii, mîncîndu-i în cîinii, casa pustie și neamul nemernic". Apoi nu degeaba s-au scris aceste versuri, dar ce să-i faci, așa sîntem noi și eu nu am putere să o schimb. Stiu, sînt o fire foarte greu de înțeles, dar foarte sensibilă cînd este vorba de o chestiune națională. Nu că mă înțelegi, dar sînt foarte revoltat. Mi-am pus în gînd ca atît timp cît stau aici să nu vorbesc o iotă în limba germană. Ah! Mă gîndesc că am luptat și era să-mi pierd viața pentru ei, pînă de suferință!"

scop [REDACTED]

16 august 1977

**Notă a Inspectoratului Județean Constanța către
Centrul de Informatică și Documentare din București și
primul-secretar al PCR**

**În cadrul documentului sunt prezentate nemulțumirile angajaților CFR
Constanța cu privire la:**

- **neplata orelor suplimentare; reținerile din salariu pentru fondul de ajutorare a sinistraților sau pentru nerealizarea planului;**
- **comentariile cetățenilor despre propaganda mincinoasă cu privire la majorarea salariilor și prevederile defavorabile ale noii legi a pensiilor;**
- **atitudinea unor persoane față de greva minerilor din Valea Jiului;**
- **problema intensificării educației religioase a tinerilor turci și tătari.**
- **criticile formulate de turiștii străini la adresa condițiilor găsite în stațiunile românești.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 83-85)

53

PCR - a c/s

H O T A

- În rândul manevranților de vagoane și escarilor de la stația C.F.R. port Constanța, se comentează nefavorabil faptul că de la 1.01.1977 și până în prezent nu s-au plătit orele suplimentare. Tot la această stație C.F.R. se comentează faptul că în luna martie 1977 adunarea salariaților a hotărât să contribuie cu 20% din gratificație și 2% din salariu în folosul sinistraților. Ulterior însă a început să se oprească în plus și contrevaloarea unei ture de serviciu.

Personalul T.E.S.A. de la stația C.F.R. port comentează nefavorabil faptul că li se reține 6,60% din salariu pentru nerealizarea indicatorilor de plan, deși o mare parte din această categorie de angajați nu pot influența cu nimic realizarea indicatorilor de plan. În acest sens, ing. Serbănescu Gheorghe a pregătit un memoriu pentru a-l trimite C.C. al P.C.R.

- Numitul DOBRE VASILE, șef secție la Intreprinderea de Morărit și Panificație Dobrogea, membru P.C.R., referindu-se la majorarea salariilor, în ziua de 8 august 1977, a afirmat următoarele: "Salariul meu de bază a fost de 2526 lei, din care mi se reținea impozitul, iar acum după majorarea salariilor am primit net 2520 lei. Eu consider că nu mi s-a majorat cu nimic salariul, deoarece impozitul care mi se reținea era tot din munca mea. Când lucram la patron nu mi se reținea nici un fel de impozit, de ce oare s-a perceput până acum impozit pe salariu ce acum să ți-l restituie, după atâția ani și să se spună că s-a mărit salariul cu 16-18%?"

Referindu-se la actuala lege privind pensiile, DOBRE VASILE și-a manifestat nemulțumirea în sensul că un muncitor care a

ieșit la pensie în condițiile vechii legi, îi revenea o pensie mai mare față de cel care ieșea la pensie în condițiile noii legi, ambii sînt din aceeași branșe și cu aceeași vechime în muncă. Sînt mai exprimat părerea că ar trebui ca contribuția de 2% să fie restituită în întregime la pensionare".

- Avocatul RADULESCU VASILE din cadrul Colegiului de avocați Constanța, necunoscut în evidențele noastre, în ziua de 1.08. 1977, referindu-se la vizita conducerii superioare de partid în Valea Jiului, a afirmat următoarele: "Șeful statului s-a deplasat în Valea Jiului pentru a aplana spiritele, deoarece minierii sînt nemulțumiți de măsurile luate în ultima perioadă în ceea ce privește retribuirea, pensionarea, introducerea procentului de 4% pentru pensia suplimentară, au făcut o demonstrație și au declarat grevă".

- Numitul COROAMA SILVESTRU, pensionar, domiciliat în Techirghiol, fost [REDACTAT], avertizat în 1977 pentru comentarii negative, și-a manifestat nemulțumirea pentru faptul că a cerut recalcularea pensiei pentru ultimii 4 ani lucrați în învățămînt, dar nu i s-a dat cîștig de cauză. Este de părere că salariații de la Casa pensiilor nu aplică prevederile legii și de aceea se creează nemulțumiri, așa cum s-a întîmplat și pe Valea Jiului, fiind nevoie să meargă conducerea superioară de partid acolo pentru a pune lucrurile la punct.

În legătură cu situația sa, a afirmat că va redacta un memoriu și se va duce personal în audiență la conducerea de partid.

- Numiții BADEA ALEXANDRU, [REDACTAT] și PICIORUS ANDREI neîncadrat politic, ambii pensionari, domiciliați în Constanța, referindu-se la noua lege a pensiilor, și-au manifestat nemulțumirea pentru faptul că nu mai au dreptul de muncă 4 luni pe an cînd putea cumula pensia cu venitul din muncă.

- Mai mulți balerini de la Teatrul Fantasio Constanța, printre care ZGAVERDEA ION, FILIP IULIU, CONSTANTINESCU ION, STANCULESCU LUCIA și NEATU ELENA, și-au exprimat nemulțumirea față de actuala reglementare a pensiilor în sensul că limita de vîrstă de 52 ani ar fi prea mare, deoarece balerinii nu pot profesa pînă la această vîrstă.

24

- Numitul BAGACEANU PETRE, [REDACTED], fost condamnat, pensionar, domiciliat în Constanța, într-o discuție avută cu d-na CRISAN din București, ambii au comentat negativ unele acte normative ce au fost emise în ultima perioadă de timp:

Astfel, referindu-se la noua lege a pensiilor, d-na CRISAN a afirmat că în București a avut loc o "deslănțuire" a oamenilor bolnavi, care urmau să fie scoși la pensie, iar o delegație a lor a venit la Neptun pentru a prezenta nemulțumirile conducerii superioare de partid. În continuare s-a referit la măsurile ^{de} grațiere unor pedepse penale, afirmând că s-a dat drumul din închisori la 20.000 de pungași și criminali, care te amenință pe stradă cu cuțitul și îți ia geanta cu bani iar tu nu poți să-i faci nimic.

BAGACEANU PETRE a fost de părere că din 20.000 de foști condamnați, poate vor fi recuperate circa 1.000 de persoane, căci restul s-au apucat din nou de spargerii, furturi și crime.

Referindu-se la situația economică a țării noastre, numitul BAGACEANU PETRE a spus: "Cine cunoaște în prezent economia socialistă a țării noastre, își dă seama despre ce este vorba. Crezi că lor le convine să creeze aceste nemulțumiri în rîndul populației, dar nu au ce face, sînt constrinși de situația economică și fac fel de fel de artificii pentru a ieși din această situație. D-na CRISAN și-a exprimat părerea: "Nu știu cum și lumea asta nu se revoltă într-o zi. Numai cutremurul care a avut loc a scos la iveală aparate de emisie în funcțiune, arme, acte în alb, iar acestea s-au găsit în special în blocul "Dunărea" și "Continentul" unde locuiau oameni cu funcții în aparatul de stat". În continuare a afirmat că s-a dat dispoziție ca să nu se mai demoleze blocurile avariate pentru a nu se mai descoperi cine știe ce lucruri.

D-na CRISAN a spus că în urma cutremurului s-au găsit blocuri fără fundație, ceea ce denotă că s-au furat multe materiale de construcții. Casele particulare afectate de seism sînt reparate de către proprietari și toată lumea se întreabă unde sînt sumele mari de bani care s-au strîns în contul omeniei precum și fondurile primite din alte țări. Anul acesta un număr de 10.000 de cetățeni din R.F.G. au renunțat să mai vîdă ca turiști

la noi în țară iar cu banii respectivi ajută pe cei din R.F.G. care fac greva foamei.

Numitul BAGACEANU PETRE se află în atenția organelor noastre, iar d-na CRISAN după identificare va fi semnalată organelor competente pentru a fi lustră în atenție.

- Numitul IACUB MEMET, muftiul cultului musulman, referindu-se la majorările de salarii și legea pensiilor a afirmat că: "legiferările se fac cu picioarele, nu se ține seama de realitățile existente" deoarece pensionarii nu mai pot fi menținuți în muncă.

Părerii similare au exprimat și alți slujitori ai cultului musulman din Constanța ca: GEAFAR SALIM imam la geamia din satul Valea Seacă, comuna Valul Traian, GEAFER ACAI, pensioner, fost imam, domiciliat în satul Lumina, comuna Ovidiu, OSMAN AZIZ, imam la geamia din cartierul Poporului-Constanța, HALIL ISMET, imam la geamia din cartierul Palazu Mare Constanța, AZIS IDAET și alții.

Unii imami ai cultului musulman de pe raza județului Constanța, la indicația membrilor unei delegații din Kuwait, din partea Islamului și a muftiului IACUB MEMET din Constanța, au organizat pe lângă geamiile pe care le deservește, cursuri pentru învățarea coranului în limba arabă. La aceste cursuri sînt recrutați tineri de naționalitate turco-tătară în vîrstă de 7-15 ani.

Asemenea cursuri neoficiale s-au organizat la geamia din orașul Techirghiol și comuna Murfatlar, fiind frecventate de circa 100 copii. Slujitorii cultului musulman din Medgidia și din alte localități cu populație turco-tătară au refuzat să organizeze astfel de cursuri pînă nu vor primi comunicare scrisă din partea forurilor competente.

Pentru cointeresarea imamilor și a populației turco-tătare să-și îndrume copii la aceste cursuri, muftiatul va primi fonduri din partea Islamului, din care imami vor primi cîte 1000 lei pentru fiecare copil, care va învăța coranul în limba arabă și va reuși la examenul de absolvire, iar părinții acestor copii vor primi și ei cîte 1000 lei.

S-au luat măsuri de contracararea acestei acțiuni de îndoctrinare a tineretului turco-tătar cu percepțele coranului.

- Turistul METIN KAHLI de naționalitate și cetățenie turcă, cazat la hotelul "Venus" din Eforie Nord, referindu-se la neajunsurile privind deservirea turiștilor, a afirmat: "Cum se poate explica faptul că voi care aveți nevoie de valută, trimiteți turiștii la plimbare, îi culcați în corturi, pe holurile hotelurilor sau îi trimiteți în Bulgaria? Ce fel de planificare aveți dacă nu știți în stare să cunoașteți sosirile ce să evitați scandalul produs de turiștii străini și români veniți pe litoral? Am văzut că ați vândut cupoane hoteliere în străinătate și când vin turiștii aici, nu le puteți onora. Probabil că la anul nu veți avea turiști dacă vă purtați așa cu ei".

- Turistul TOLI MAXY din Belgia, cazat la hotelul "Steaua de Mare" din Eforie Nord, reîntorcându-se dintr-o excursie din Delta Dunării a afirmat: "statul român ar putea obține sume importante de valută din turism, așa cum fac alte țări, exemplu Spania, dar turismul nu este bine organizat și nu se arată turiștilor numeroasele frumuseți ale României".

Numita SEFKAT TOKAI, delegata firmei de turism "ELITUR" din Turcia, în cadrul unor discuții cu un colaborator al nostru, a criticat politica guvernului turc, care este aservit S.U.A., dar nu este de acord nici cu politica Partidului Comunist Turc deoarece, după părerea ei, este aservit Uniunii Sovietice și în felul acesta turcia nu se va dezvolta niciodată în mod independent.

6 octombrie 1977

**Raport trimis de Securitatea din Constanța la București
în care sunt redade comentariilor cetățenilor cu privire la
cazurile de holeră semnalate în județul Tulcea**

Informațiile au fost obținute prin controlul și cenzura corespondenței locuitorilor din județul Constanța, care le-au trimis scrisori rudelor și cunoștințelor din țară.

Se observă că oamenii erau panicați de vestea izbucnirii epidemiei din Tulcea, iar lipsa unor informații oficiale pe această temă contribuia la sporirea stării lor de neliniște.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 59-59v)

C ă t r e,

M.I./CENTRUL DE INFORMATICA DOCUMENTARE

- Serv. Central de analiză și sinteză-

+ P. C. R.

Organele noastre au obținut unele date în legătură cu comentariile pe care le fac unele persoane pe marginea cazurilor de holeră semnalate pe raza județului Tulcea, din care rezultă îngrijorarea acestora, astfel:

- BOBOC DUMITRU din Medgidia, relatează numitului Toma Merian din, comuna Albești, jud. Prahova:

- "Noi totuși sîntem cam îngrijorați, pentru că la Sulina, Chilia, Sf. Gheorghe și Tulcea, bîntuie holera. Nu știu dacă ați auzit, dar aceasta nu iartă pe nimeni... după cîteva ore apare spună la nas și la gură, individul nu poate supraviețui mai mult de 24 de ore.

S-au luat măsuri energice de combaterea bolii, celor bolnavi li se sînd toate lucrurile, inclusiv csa.

Noi vă sfătuim pînă cînd vă vom anunța tot noi, în această perioadă nu consumați nici un fel de pește. Se bănuiește că boala ar fi adusă de pește (peștele oceanic), peștele viu ar fi infectat, nu se știe precis, ca amănunt, la localitățile arătate mai sus, s-a închis orice fel de pescuit, Fabrica de conserve din pește de la Tulcea, de asemenea s-a închis".

- ALEXANDRU JANA din Constanța, i-a comunicat lui Psit Lefteris din Tulcea, următoarele:

- "Am aflat ieri de boala păcătoasă care bîntuie în Tulcea și faptul că este interzisă intrarea în oraș, cu atît mai mult ieșirea din oraș... s-a auzit că și aici pe litoral la Eforie Nord, Agigea, ar fi cazuri internate de holeră, iar aici sînt ve-poare venite de prin Tulcea, de unde s-ar fi adus acest microb și boala lui.

- GRIGORE STELIANA din Constanța, i-a relatat lui ROCA ANA din București:

- "...PAUL a plecat de lo zile și era vorba că vine, dar Sulina este în carantină, că un marinar de pe vasul lui a murit de holeră, se zice că a luat contact cu niște turci, care au venit cu vaporul și în Turcia ca și în Rusia s-ar zice că sînt mai multe cazuri".

- Marecas Gabriel din Constanța, i-a relatat lui Marecas Teodora, din Gara Humorului județul Suceava:

- "Nu știu dacă știi, dar în toată țara se iau măsuri preventive cu extinderea cazurilor de holeră și în bazinul Mediteranean. Noi aici am fost prelucrați în mod special, să nu mîncăm crudități ci totul fiert."

- Ciocan Romulus din Constanța, ia relatat lui Ciocan Ilie din Pitești, următoarele:

- "Cred că ați aflat că la Constanța este gripă, iar la Tulcea este epidemie de holeră, de fapt la ora asta Tulcea este un oraș închis."

- TIGANUS ROZALIA din Constanța, a comunicat lui Coșereanu Terezia din Caraș-Severin:

- "Lucian este la Tulcea, vine doar sîmbătă și pleacă, acolo este holeră, sîmbătă cînd a venit i-a vaccinat pe toți, altfel nu se poate părăsi orașul. Au fost cazuri mortale și la Tulcea și la Sulina - au amenajat două spitale numai pentru holeră, mi foarte mulți cu așa ceva..."

19 noiembrie 1977

Securitatea din Constanța semnalează că unii dintre cetățeni critică apropiatele alegeri municipale, orășenești și comunale

Marea majoritate a celor care aveau nemulțumiri erau foști membri ai partidelor istorice sau persoane care făcuseră parte din vechea armată ori din Jandarmerie.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 19-19v)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
Nr. 00123.508 din 19.11.1977

STRICT SECRET
Ex.nr. _____ 19

Ion. G. Roden

C ă t r e,
M.I./CENTRUL DE INFORMATICA DOCUMENTARE
- Serv.central de analiză și sinteză -

Organele noastre au obținut unele date și informații în legătură cu apropiatele alegeri municipale, orășenești și comunale, de la 20 noiembrie 1977, din care rezultă că majoritatea populației din județul nostru apreciază modul democratic în care aceste alegeri au fost pregătite și organizate.

Totuși, au fost obținute și informații din care rezultă că unele persoane, referindu-se la acest eveniment, au făcut afirmații tendențioase, astfel:

- FILIP CONSTANTIN pensionar, cu domiciliul în Constanța, fost membru în Consiliul județean P.N.T.Constanța, aflat în atenție, a afirmat:

- "Ce alegeri ! Ce-i toată tevatura asta ? Se știe că-i dinsinte sortit cine se va alege. Ce crezi, că o să se mai numere voturile ? Parcă atunci când făceam noi alegerile le număram ? Eu nu înțeleg de ce atîta chektuială. Afize, liste și săli de votare și cîte și mai cîte. Asta-i pentru ochii străinătății".

- ABLAZ TEOFIC, pensionar, cu domiciliul în Constanța, fost membru P.N.L., referindu-se la alegerile de la 20.11.a.c. a spus:

- "Actualele alegeri nu se pot numi alegeri ci pur și simplu obligații de a pune lumea pe drumuri, de a ne duce la așa zisele secții de votare. Aceste lucruri s-ar putea face și din oficiu, deoarece votările nu sînt ca în trecut cînd într-adevăr erau alegeri, căci existau o serie de partide și candidați și lumea avea de unde alege". În încheiere a precizat "aceasta este libertatea de acum".

- HUSARU ION, pensionar, cu domiciliul în Constanța, fost ofițer deblocat, aflat în atenția noastră, printre altele a afirmat:

- "Cu alegerile astea este o adevărată pierdere de timp. Se face atîta propagandă și oamenii pot merge la votare și fără asta".

- BUCUR GHEORGHE, muncitor în cadrul Cooperativei "Uni-
rea" din Constanța, aflat în atenție a afirmat:

" Se fac cheltuieli foarte mari pentru organizarea lor,
rezultatele fiind nule, deoarece nu sînt lăsați cetățenii să
aleagă pe cine vor".

- Intreo discutie purtată între CHEOSEAUA IACOB, fost
președintele organizației P.N.T. din Eforie Nord, [REDACTED]
[REDACTED] și CARAMAN ION, fost jandarm, ambii cu domiciliul în Efo-
rie Nord, aceștia au afirmat:

" Mergem să votăm numai de formă, pentru că ei sînt aleși
de acuma, noi numai împăturim buletinul de vot și-l intrpducem
în urnă".

- SAIT ZECHERIA din satul Poiana, comuna Ovidiu, a afir-
mat:

"In trecut am văzut eu votare, dar atunci nu putea să voteze
oricine și în special adversarii guvernului care organizau alege-
rile. Găseau destule motive să-i îngrădească, în special pe țărani,
care nu întotdeauna ajungeau la centrul de votare. Acuma văd aici
în Constanța la fiecare două-trei străzi, secții de votare. Lumea
merge liniștită, nu-și pierde timpul, deși alegerile sînt făcute cu
mult înainte, pentru că cetățenii îi aprobă".

- DATCU NICOLAE, pensionar, cu domiciliul în orașul Mangalia,
fost membru P.N.T., aflat în atenție, a afirmat:

" Poate să fie toată armata la votare, pentru că eu nu merg,
nu vreau să votez, pentru că am votat o singură dată și am observat
pe cineva că se uita pe un orificiu la masa la care votam, m-am supă-
rat, am lăsat buletinele de vot pe masă și am plecat.

Nu mai vreau să votez, pentru că nu am nici un folos, nu
vezi ce lipsă este pe piață, unde s-a mai întîmplat asta pînă
acuma ".

Prin intermediul unei surse s-au luat măsuri de influen-
țarea sa. Se continuă supravegherea informativă.

RI/BV/3 ex.
rd, 42/2o25

SECRET INSPECTORATULUI

Colonel, Burașcu Victor

24 noiembrie 1977

Securitatea din Constanța raportează că numeroși locuitori se plâng de lipsa căldurii din apartamente

Oamenii susțineau că această situație le afectează grav sănătatea și amenințau că vor face reclamații la liderii PCR din Constanța și chiar la Nicolae Ceaușescu.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 40-40v)

40

NOTA.

Cu ocazia unor verificări, asistînd la o discuție între mai mulți colocatari din raza asociației de locatari "Abator" reiese următoarele:

Un grup de femei au venit la împuternicitul asociației Vlăduț (fost ofițer M.A.N. membru P.C.R.) cărora îi aducea la cunoștință unele nemulțumiri legate de felul cum se dă căldură pentru apartamentele respective, deoarece această căldură nu corespunde cu temperatura zilnică din apartamente, iar la plată se încasează sume mari de bani.

Din căză că nu este căldură suficientă copii s-au îmbolnăvit fiind cazuri de internarea lor în spital, așa cum reclama numita FOTU, soția numitului FOTU NICOLAE, de la blocul [REDACTED], care ar fi avut copilul internat în spital fiind răcit, iar apartamentul din cauză că s-a umput de egrasie se deteriorează, iar ea a făcut diferite economii pentru a putea ca să-și construească. Aceasta era foarte revoltată afirmînd că dacă în urma sesizărilor făcute la organele locale nu se va lua măsuri de remediere a deficiențelor, va face tot posibilul să ajungă la conducerea de partid și de Stat respectiv la Tov.N.Ceașescu, fiind singura persoană care mai poate ca să rezolve unele deficiențe

La discuții mai era și mamă numită TRUICA GHEORGHE, de la aceeași adresă [REDACTED], care o susține pe numita FOTU, afirmînd în plus că a ajuns ca să-și ducă nepoții la țară ca să nu se îmbolnăvească, dare ea nu are alte venituri ca să poată să-și împarte familia în două. Dar la încasări conducerea I.C.R.A.L. percepe sume mari la încălzire ca să plătească funcționarii care nu muncesc și nu-și face datoria pe deplin.

Deși împuternicitul asociației le-a explicat care sînt cauzele, totuși acestea erau foarte revoltate că

măsurile luate nu sînt corespunzătoare, iar la alte puncte termice din oraş este căldură suficientă (făcea afirmaţie de unele zone centrale unde ar domiciliu cadre cu munci de răspundere în apartul local de patrid si de stat)atunci de ce nu este o lege unică pe tot oragul.

Revoltaţi de această situaţie sînt mai mulţi locatari de la alte blocuri ca Ing.Teodorescu Ion de la blocul [redacted] ce lucrează la platforma chimică Năvodari care afirmă că este sătul de stat în firig pe gantier, iar cînd vine acasă găseste firg, ajungînd ca să doarmă îmbrăcat stît el cît şi membrii familiei.

De asemeni familia MIHAESCU TRAIAN, de la blocul [redacted] [redacted], imbarcat la I.E.F.M.Navrom Constanţa, care reclamă acelaşi lucru, spunînd că vecinii lor nu vin să reclame deşi au aceeaşi situaţie.

Numita Fotu de la [redacted], a afirmat că va face declamaţie şi va aduna un grup de femei cu care va merge mai întîi în audienţă la organele locale de partid, şi dacă nu se va lămuri pe plan local, atunci va pleca la Bucureşti, că înţelege ca să se facă economii dar nu în detrimentul sănătăţii copiilor.

r.OV/OV

Propun ca nota să fie dată pentru
exploatare la bugetul în funcţionare
col. [redacted]

8 decembrie 1977

**Raport trimis de Inspectoratul Județean Constanța la
București în care sunt redată criticile formulate de cetățeni
la adresa Conferinței Naționale a PCR**

**Nemulțumirile vizau înăsprirea controlului instituțiilor de forță ale
statului asupra cetățenilor și discrepanțele dintre propaganda comunistă și
realitățile vieții de zi cu zi.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 16630, vol. 6, ff. 1-1v)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
Nr. 00123.530 din 8.12.1977

- TELEX -

STRICT SECRET

Ex.nr. <

15.45

4259

08.12.1977

C ă t r e,

M.I./CENTRUL DE INFORMATICA DOCUMENTARE
- Serv.Analiză și sinteză

Organele noastre au obținut date și informații în legătură cu comentariile ce se fac pe marginea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, din care rezultă că majoritatea oamenilor muncii de pe raza județului nostru fac aprecieri elogioase în legătură cu acest mare eveniment din viața partidului și statului nostru și își exprimă adevărată aderență la problemele prezentate de Secretarul general în Raportul expus cu ocazia deschiderii lucrărilor Conferinței.

S-au obținut și informații din care rezultă că unele persoane fac comentarii tendențioase în legătură cu acest eveniment, astfel:

- [redacted], fost membru al organizației legionare, fost condamnat, pensionat pe caz de boală, cu domiciliul în Constanța, referindu-se la Raportul Secretarului general al partidului, cu privire la creșterea fermității organelor de securitate față de elementele ce comit diferite fapte antisociale, se întreabă dacă împotriva condamnaților politici vor fi luate unele măsuri după Conferință. Referindu-se la faptele comise în ultima perioadă de timp (respectiv introducerea în țară a unor materiale cu conținut legionar, materiale aflate în posesia organelor noastre), își manifestă îngrijorarea că va suporta rigurile legii penale, exprimându-se textual: "chiar dacă nu-mi găseau poeziile, tot mă băgau la pușcărie; Ei su așteptat conferința, după care toți cei care "trăncănesc", vor fi băgați la închisoare. Dosarul îmi este făcut. O să se lege și de trecut și de prezent... Acuma ce-o vrea Dumnezeu să fie și cu mine; Nu trebuia să mai vin în țară..." (din vizita făcută în Grecia).

- [redacted], legionar, fost condamnat, jurist, pensionar, cu domiciliul în Constanța, referindu-se la același eveniment, a afirmat:

-//-

"- Totul este o minciună, o parodie. Nici nu-mi vine să dau drumul televizorului pentru că n-ai ce să vezi sau să ascuți, decît muncă, economie, producție, care nu se pot face, nu există decît numai pe hîrtie. Abordînd în discuții situația actuală a țărănimii, a afirmat: "toți sînt niște amărîți și dezbrăcați, nu mai sînt oamenii aceia gospodari și veseli pe care îi știm noi... rezolvarea situației din punct de vedere economic în agricultură, se poate face numai prin darea pămîntului tractoriștilor, ei sînt țărani țării, să-l muncească cu tractoare și alte mijloace mecanizate, numai așa se pot obține producții mari de cereale".

S-au luat măsuri pentru neutralizarea elementelor respective.

ȘEFUL INSPECTORATULUI

Colonel,

U. ex. Burlacu
Burlacu Victor

Transmis
Cpt. Alina